

Bedsteforældre for Asyl

22. september 2021

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Høringssvar J. nr 2021 - 15518

Udkast til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer der i Afghanistan har bistået danske myndigheder mv.

Indledningsvis vil vi gerne protestere imod, at høringsfristen på dette 119 sider lange meget komplicerede materiale kun er 5 arbejdsdage. Det er et udtryk for foragt for høringsinstitutionen og det demokratiske islæt, den er tiltænkt at tilføre lovgivningsprocessen. Det øger også risikoen for lovsjusk, og vi skal gøre opmærksom på, at justitsministeriet så sent som i 2018 i sin vejledning om lov kvalitet gjorde opmærksom på, at høringsfristen under normale omstændigheder bør være 4 uger. Der er intet i det fremsendte udkast til lov, som peger i retning af, at der her er tale om en lovproces, hvor man er afskåret fra at arbejde med normale tidsfrister.

De urimelige høringsvilkår medfører, at vigtige detaljer i lovforslaget formentlig er overset. Med dette forbehold vil Bedsteforældre for Asyl gerne fremføre følgende:

- 1) Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget (1. Indledning), at Danmark har et særligt ansvar overfor de personer, som har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, og at man derfor vil give et opholdsgrundlag for de pågældende og deres familier "så de under deres ophold i Danmark sikres de bedst mulige forudsætninger for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og aktivt blive en del af det danske samfund". Derfor fritages de for at søge opholdstilladelse efter udlændingeloven. Til gengæld kan de efter denne lov kun søge om ophold i 2 år, og denne toårs periode kan ikke forlænges, ligesom tilladelsen ikke giver ret til familiesammenføring. Dog kan de i løbet af perioden indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens almindelige regler i § 7 (søge om asyl). Hele lovforslaget er baseret på det her beskrevne grundlag og dermed også på en grundlæggende modsætning og mangel på logik. På den ene side vil man give afghanerne en mulighed for hurtigt og effektivt at blive en del af det danske samfund. På den anden side vil man effektivt hindre dem i at blive en normal og aktiv del af det danske samfund, fordi man - trods det de har været igennem - tvinger dem til års usikkerhed og utryghed. Al erfaring viser, at en af de vigtigste forudsætninger for integration, og for at udlændinge kan fortsætte et aktivt liv og blive en aktiv del af samfundet, er, at de har et minimum af sikkerhed omkring deres fremtid. Denne sikkerhed kan de ifølge lovforslaget ikke få. Ifølge troværdige medier har Storbritannien straks givet evakuerede afghanere permanent opholdstilladelse. I Sverige og Finland har man givet ophold i fem år.

- 2) Afghanerne i Danmark vil senere kunne søge opholdstilladelse (asyl) efter udlændingeloven, men virkeligheden er jo, at de evakuerede afghanere allerede opfylder flygtningekonventionens "krav" om at være forfulgte. Myndighederne kender som hovedregel deres baggrund, som personligt forfulgte (flygtningekonventionens kriterium), og det er også baggrunden for evakueringen. Man kunne således give dem asyl umiddelbart efter udlændingelovens almindelige regler efter en kortvarig sagsbehandling, og dermed give dem langt bedre muligheder for at blive en positiv og aktiv del af det danske samfund. I stedet henvises de til uvished, samtidig med at lovforslagets og bemærkningernes formuleringer sender et signal til dem om, at de dybest set ikke er velkomne i det land, Danmark, de har hjulpet med så store personlige og familiemæssige ofre.

Set med afghanernes (og vores) øjne sender lovforslaget også et signal om, at regeringen - ved at udskyde en afgørelse om asyl i henhold til flygtningekonventionens kriterier - i virkeligheden kan satse på, at det senere kan blive lettere at afvise asylansøgninger fra denne gruppe afghanere med henvisning til, at der måske opstår en ny form for "talebansk normalitet" i Afghanistan.

Det bidrager yderligere til gruppens utryghed, og til at den enkelte næppe kan se sig selv som en aktiv og positiv del af det danske samfund. Hvor de har fået signaler fra regeringen om, at Danmark føler et særligt ansvar, er realiteten at de på nogle områder stilles ringere, end hvis de fik behandlet deres asylsager med det samme.

- 3) Det fremgår ikke af lovforslaget eller af bemærkningen, hvordan man forholder sig til de afghanere, der blev udvist af Danmark og sendt til Afghanistan indtil få uger eller dage, før Taliban overtog regeringsmagten. Mens udsendelser af afviste afghanere er stillet i bero, er denne gruppe således kommet i en meget vanskelig, og for nogle en livstruende situation.

Afviste asylansøgere kan ikke udvises til samfund, hvor de risikerer forfølgelse, henrettelse eller tortur. Udvisningerne var i strid med denne regel og derfor – hvad enten myndighederne på tidspunktet for beslutningen vidste det eller ej – i strid med udvisningskriterierne. Det fremgår heraf, at Danmark har et ansvar for at redde disse afghanere tilbage til Danmark og give dem et opholdsgrundlag. Det bør være en del af lovgivningen.

Generelt er situationen i Afghanistan nu sådan, at man naturligvis ikke kun skal stille udvisningssager for afviste afghanske flygtninge midlertidigt i bero, men derimod revurdere alle afslag i lys af den nye situation.

- 4) Som nævnt gør den urimelige høringsfrist det umuligt at behandle og overskue alle dele af lovforslaget. Vi vil dog gerne gøre opmærksom på de særlige retssikkerhedsmæssige problemer i lovforslagets § 6.

Paragraffen omhandler de vurderinger, der naturligvis må foretages, af, om personer kan udgøre en fare for statens sikkerhed. Det er en vurdering, justitsministeren har ansvaret for.

Af § 6 stykke 2 fremgår, at justitsministeren kan bestemme, at denne vurdering ikke kan videregives til den udlænding, vurderingen angår, samt at ministeren ligeledes kan bestemme, at vurderingen ikke kan videregives til den udlændingemyndighed, der skal træffe afgørelse i sagen.

Det vil sige, at man kan pålægge en myndighed at træffe afgørelse i en sag om et menneskes fremtid, uden at hverken myndigheden, eller den person afgørelsen vedrører, kender grundlaget for afgørelsen. Det minder betænkeligt om principperne for skueprocesser i autoritære samfund uden retsgarantier.

I mange andre forhold arbejder myndigheder med forskellige typer af fortrolighedsregler og klausuler, og det er naturligvis også en mulighed her.

Samlet er det vores klare opfattelse, at lovforslaget slet ikke lever op til det tilsagn, regeringen har givet, om at behandle denne gruppe afghanere i respekt for den særlige indsats, de har gjort for Danmark og udsendte danskere. Det er ikke i overensstemmelse med regeringens erklæringer om, at Danmark føler et særligt ansvar for denne gruppe mennesker.

På vegne af Bedsteforældre for Asyl

Knud Vilby

Vedrørende Datatilsynets sag, j.nr. 2021-11-0716

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet,

Ved e-mail af 17. september 2021 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet om Datatilsynets eventuelle bemærkninger til ovenstående udkast til lovforslag.

Udkastet giver ikke Datatilsynet anledning til bemærkninger.

Justitsministeriets Lovafdeling er sat c.c. denne mail til orientering.

Med venlig hilsen

Anahita Khatam – Lashgari
Specialkonsulent, cand.jur.

akl@datatilsynet.dk
T 29493244

DATATILSYNET

Carl Jacobsens Vej 35
2500 Valby
T 33 19 32 00
dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

Danes Worldwide

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Asyl og Visum
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Att: Jens Edslev Andersen

København 21. september 2021

Svar til Udlændinge- og Integrationsministeriet vedrørende høring over forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Vi siger indledningsvis tak for invitationen til at afgive udtalelse om udkastet til bekendtgørelsen om hjemrejsekontrakt. Vi er glade for denne mulighed, og giver gerne høringssvar på fremtidige høringer på dette område. For vores medlemmer og os har det en stor betydning, at vi bliver hørt.

Da det konkrete forslag indebærer ændring i bestemmelser, som ikke vedrører vores medlemmer, som primært er danske statsborgere bosat i udlandet, har vi ingen bemærkninger til høringen.

De bedste hilsner

Anne Marie Dalgaard

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

uim@uim.dk og jeda@uim.dk

J.nr. 2021-15518

24. september 2021

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til udkast til forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. samt ændringer i anden lovgivning.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har d. 17. september 2021 sendt ovenstående lovforslag i høring med en frist for eventuelle bemærkninger d. 24. september 2021. DRC Dansk Flygtningehjælp sætter pris på muligheden for at fremkomme med bemærkninger til det fremsendte lovforslag.

DRC Dansk Flygtningehjælps bemærkninger til udkast til forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

DRC Dansk Flygtningehjælp er enig med regeringen i, at Danmark har et særligt ansvar overfor de personer, der har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, og som efter de danske myndigheders evakuering nu opholder sig i Danmark. Intentionen om, at de pågældende afghanere og deres familier sikres de bedst mulige forudsætninger for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og blive en aktiv del af det danske samfund, er vi ligeledes enige i.

Hvis man skal leve op til det nævnte særlige ansvar og nå i mål med intentionen om, at de evakuerede afghanere kan komme godt videre med deres liv i Danmark, mener DRC Dansk Flygtningehjælp imidlertid, at det er nødvendigt at ændre lovforslaget, så det bliver muligt at forlænge opholdstilladelsen. Lovforslaget bør desuden ændres, så alle, der opnår opholdstilladelse efter § 1, får ret til familiesammenføring efter § 3. Derudover finder vi, at der bør være mulighed for at indgive en ansøgning om opholdstilladelse efter § 1 fra udlandet eller på et familiemedlems vegne i al fald frem til fx 1. juni 2022.

Mulighed for forlængelse af opholdstilladelsen

DRC Dansk Flygtningehjælp finder, at hvis forholdene i Afghanistan ikke ændrer sig markant inden for de næste to år, bør en opholdstilladelse efter den foreslåede lov kunne forlænges.

Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at en opholdstilladelse efter den foreslåede lov ikke forudsætter et anerkendt beskyttelsesbehov. Samtidig er der dog ingen tvivl om, at baggrunden for både evakuering og lovforslaget var en forværret sikkerhedssituation og Talibans magtovertagelse i Afghanistan, hvorved der opstod en situation, som udgjorde en sikkerhedsrisiko for personer, der har bidraget til den danske indsats. Der har været god grund til at iværksætte en evakuering, og der er god grund til at meddele de pågældende afghanere opholdstilladelse i Danmark. Det er derimod ikke rimeligt at efterlade de evakuerede afghanere i tvivl om, hvorvidt de vil blive sendt tilbage til en fortsat farlig situation i Afghanistan om to år, og det strider mod intentionen om at beskytte og hjælpe dem, der har bidraget til den danske indsats i Afghanistan.

En sådan tvivl vil i øvrigt være en væsentlig hindring for de pågældende afghaneres mulighed for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og blive en aktiv del af det danske samfund.

Adgang til familiesammenføring

DRC Dansk Flygtningehjælp finder, at alle, der opnår opholdstilladelse efter den foreslåede lov jf. § 1, stk. 1, stk. 2 eller stk. 3, bør have særlig adgang til familiesammenføring efter lovforslagets § 3. At begrænse familiesammenføring efter stk. 3 til at gælde ægtefæller, faste samlever og mindreårige børn til personer omfattet af § 1, stk. 1, er for snævert og stemmer dårligt overens med lovforslagets bemærkninger om, at det ikke har været hensigten at adskille familier.

Konsekvensen af de foreslåede regler vil være, at fx den ægtefælle, der meddeles opholdstilladelse efter § 1, stk. 2, reelt ikke kan få familiesammenføring med sit mindreårige særbarn. Ligeledes kan den voksne søn, der meddeles opholdstilladelse efter § 1, stk. 3, ikke få familiesammenføring med sin ægtefælle eller sine mindreårige børn.

Derudover kunne det være hensigtsmæssigt, hvis der gives adgang til familiesammenføring til en bredere kreds af familiemedlemmer i særlige tilfælde, fx et barn over 18 år, som ikke har stiftet egen familie.

I juli 2021 blev Danmark med dommen M.A. v. Danmark dømt ved Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol for overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettigheds (EMRK) art. 8. I dommen lægges der vægt på, at en treårig venteperiode er meget lang tid, når familiemedlemmet befinder sig i et land plaget af bl.a. overgreb mod civile. Domstolen lægger i øvrigt vægt på, at det er den samlede periode fra ankomst til faktisk familiesammenføring, der skal vurderes. Adskillelsen, der vil følge af den meget begrænsede adgang til familiesammenføring i den foreslåede lov, er nok kortere end tre år, men ikke nødvendigvis ret meget kortere end tre år, når adskillelsen regnes fra ankomsttidspunktet. Den herboende, der har opholdstilladelse efter lovforslaget, er ikke formelt anerkendt som flygtning, men i en situation, der på mange måder ligner den, som en anerkendt flygtning er i. DRC Dansk Flygtningehjælp vurderer derfor, at det kan være i strid med EMRKs art. 8 reelt at afskære personer med opholdstilladelse efter lovforslagets § 1, stk. 2 og stk. 3, fra familiesammenføring.

I bemærkningerne til lovforslaget fremgår, at familiemedlemmer, der ikke falder under personkredsen i lovforslagets § 3, kan søge om opholdstilladelse efter udlændingeloven § 9c, stk. 1 om ganske særlige grunde. I førnævnte dom M.A. v. Danmark, påpeger domstolen, at den meget snævre adgang til opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9c, stk. 1 ikke er tilstrækkelig, hvis man ikke samtidig tager andre omstændigheder i betragtning, fx en individuel vurdering af hensynet til familieenheden i lyset af familiens konkrete situation, situationen i hjemlandet og sandsynligheden samt forhindringer for at kunne vende tilbage.

DRC Dansk Flygtningehjælp mener derfor ikke, at det er tilstrækkeligt at henvise familiemedlemmer til personer omfattet af § 1, stk. 2 og stk. 3 til at søge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9c, stk. 1, som ifølge praksis har et meget snævert anvendelsesområde.

Uanset rækkevidden af EMRKs art. 8 og uanset Danmarks øvrige internationale forpligtelser er det i øvrigt hverken rimeligt eller i overensstemmelse med intentionen om at beskytte og hjælpe dem, der har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, reelt at nægte familiesammenføring til personer meddelt opholdstilladelse efter den foreslåede lovs § 1, stk. 2 og stk. 3. Konsekvensen vil være, at

familier adskilles. Al erfaring peger desuden på, at manglende adgang til familiesammenføring med den nærmeste familie vil udgøre en væsentlig hindring for de pågældendes mulighed for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og aktivt blive en del af det danske samfund.

Adgang til at søge opholdstilladelse efter § 1 fra udlandet

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget er der en formodning om, at de fleste nære familiemedlemmer er blevet evakueret til Danmark sammen med de personer, der har bistået de danske myndigheder mv. i Afghanistan.

Imidlertid må det antages, at der i Afghanistan fortsat befinder sig både personer, som har bistået de danske myndigheder i Afghanistan, samt disse personers familiemedlemmer. Ligeledes er der højst sandsynligt fortsat i Afghanistan familiemedlemmer til personer, som har bistået de danske myndigheder i Afghanistan, og som allerede er evakueret til Danmark. Forholdene frem til og under evakueringen var kaotiske, og der er sandsynligvis personer, som burde have været evakueret, og som var i en situation identisk med dem, som faktisk blev evakueret, men som ikke kunne komme frem til lufthavnen i Kabul eller ikke fik kontakt til de danske myndigheder, og som således ikke formåede at blive evakueret.

Det synes derfor mest rigtigt og bedst stemmende med det særlige ansvar Danmark har overfor de personer, der har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, hvis man skaber mulighed for at kunne søge om opholdstilladelse efter § 1, stk. 1, stk. 2, og stk. 3, i al fald frem til fx 1. juni 2022 fra udlandet, eller på et familiemedlems vegne. Med en udvidet adgang til at søge om opholdstilladelse efter lovforslaget vil personer, der har bidraget til den danske indsats i Afghanistan og deres familiemedlemmer, have mulighed for at opnå opholdstilladelse og rejse til Danmark på sikker og legal vis – selvom de ikke nåede at blive evakueret til Danmark.

Øvrige bemærkninger til lovforslaget

- Vedrørende lovforslagets § 1, stk. 3, skal vi for så vidt fortolkningen af 'familiemæssig tilknytning' henstille til, at adoptionslignende forhold ligestilles med biologisk slægtskab og slægtskab gennem adoption, og for så vidt fortolkningen af om personer har delt husstand jfr. stk. 3, nr. 2 henstille til, at intentionerne om at dele husstand ligeledes tillægges vægt, og at det således ikke alene bliver et spørgsmål om, hvor længe personerne har delt husstand.
- DRC Dansk Flygtningehjælp finder, at der i lyset af afgørelsernes alvor i lovforslagets § 17 bør indsættes hjemmel til, at Udlændingenævnet kan beskikke en advokat under klagesagsbehandlingen svarende til udlændingelovens § 55.
- DRC Dansk Flygtningehjælp finder det positivt, at det i bemærkningerne tydeligt tilkendegives, at der kan søges om og opnås asyl sideløbende med opholdstilladelse efter lovforslaget.
- Det fremgår af lovforslagets bemærkninger, at Udlændingestyrelsen skal vejlede de evakuerede afghanere om muligheden for at søge om opholdstilladelse efter lovforslaget. DRC Dansk Flygtningehjælp skal understrege vigtigheden af, at Udlændingestyrelsen samtidig vejleder om muligheden for at søge om asyl, samt om de fordele der er forbundet med en sådan opholdstilladelse.

Ændringer i udlændingeloven

Det foreslås, at personer, som har haft opholdstilladelse efter lovforslaget, skal have mulighed for at blive omfattet af arbejdsmarkedstilknyningsordningen. DRC Dansk Flygtningehjælp skal i den forbindelse foreslå, at grænsen for ansættelsesforholdet sættes ned til fx 12 eller 18 måneder, da muligheden ellers bliver illusorisk for personer med en opholdstilladelse, der udløber efter 2 år uden mulighed for forlængelse.

Ændringer i Integrationsloven

DRC Dansk Flygtningehjælp er positiv overfor, at personer som meddeles opholdstilladelse efter lovforslaget, bliver omfattet af integrationslovens § 2, stk. 2 og dermed får adgang til integrationsindsatsen i kommunerne, herunder tilbud om et selvforsørgelses- og hjemrejseprogram, danskuddannelse, beskæftigelsesrettede aktiviteter, uddannelse og bolig.

Ændringer i hjemrejeloven

DRC Dansk Flygtningehjælp henstiller til, at personer, der måtte få afslag eller frafalder en ansøgning om opholdstilladelse efter den foreslåede lov, får mulighed for reintegrationsstøtte efter hjemrejeloven.

Ændringer i lov om erhvervsrettede uddannelser

DRC Dansk Flygtningehjælp er positiv overfor, at personer som meddeles opholdstilladelse efter lovforslaget, bliver omfattet af statstilskuddet til erhvervsuddannelser, så de får samme adgang til erhvervsuddannelser med statstilskud som flygtninge og familiesammenførte meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2 og § 9 c, stk. 3 nr. 1 eller nr. 2. Ligesom vi finder det positivt, at de får adgang til de samme rettigheder som øvrige elever på erhvervsuddannelser, hvad angår skolepraktikydelse, tilskud og indkvartering på kostafdelinger m.v.

Øvrige kommentarer

DRC Dansk Flygtningehjælp mener ligeledes, at personer som meddeles opholdstilladelse efter lovforslaget, bør have adgang til andre videregående uddannelser på blandt andet universiteter, professionshøjskoler og erhvervsakademier. Flere af de evakuerede afghanere har et relativt højt engelskniveau, og nogle vil formentlig have både kompetencer og ressourcer til at studere i Danmark. Vi vil derfor foreslå, at personer, der er meddelt opholdstilladelse efter lovforslaget, får adgang til videregående uddannelser under både Uddannelses- og Forskningsministeriet og Kulturministeriet uden egenbetaling ligesom flygtninge og familiesammenførte meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1-3, § 8, stk. 1 eller 2 og § 9 c, stk. 3 nr. 1 eller nr. 2.

DRC Dansk Flygtningehjælp vil endvidere foreslå, at reglerne vedrørende målgruppen for integrationsgrunduddannelsen i lov om integrationsgrunduddannelse (igu) ændres, så personer som meddeles opholdstilladelse efter lovforslaget, også får mulighed for at tage en integrationsgrunduddannelse, når det giver mening. Integrationsgrunduddannelsen kan være en god trædesten til ordinær beskæftigelse for nogle af de evakuerede afghanere. DRC Dansk Flygtningehjælp vil foreslå, at de får de samme muligheder som flygtninge og familiesammenførte omfattet af integrationsloven.

Afsluttende bemærkninger

Høringsfristen har, af gode grunde, været meget kort. Vi skal derfor tage forbehold for, at vi ved en senere lejlighed vil fremkomme med yderligere bemærkninger. Samtidig vil vi opfordre til, at lovforslaget fremsættes, behandles og vedtages hurtigst muligt, og at Udlændingestyrelsen tildes de nødvendige ressourcer til at behandle ansøgningerne efter den foreslåede lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., så hurtigt som overhovedet muligt.

Med venlig hilsen

Charlotte Slente

Generalsekretær

DRC Dansk Flygtningehjælp

DFUNK –
Dansk Flygtningehjælp Ungdom
Tlf.: 26 77 89 40
Mail: mail@dfunk.dk

CVR: 32003893

24.09.2021

Pr e-mail til uim@uim.dk og jeda@uim.dk
Ministeriets j.nr. 2021-15518.

DFUNK - Dansk Flygtningehjælp Ungdoms bemærkninger til udkast til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har den 17-09-2021 sendt udkast til ovennævnte lovforslag i høring med frist for eventuelle bemærkninger den 24-09-2021. DFUNK takker for muligheden for at komme med bemærkninger til lovforslaget, men beklager dog den korte frist. På baggrund af den korte svarfrist, er alle sider ej nærstuderet, men kommenteres på baggrund af de generelle betingelser.

DFUNK mener ligesom regeringen, at Danmark har et ansvar, overfor dem, som har bidraget til den danske indsats i Afghanistan. Derudover må vi på det kraftigste fremhæve vigtigheden af retten til at søge om asyl, medens personen opholder sig på den midlertidige opholdstilladelse i landet, og ydermere understrege vigtigheden af retten til familiesammenføring fra dag ét på denne særlov. Flere familiemedlemmer er stadig i Afghanistan, og det giver for os at se ingen mening, at de, der er blevet evakueret fra Afghanistan, ikke har samme rettigheder, som de, der søger asyl fra deres første dag i Danmark.

Derudover har DFUNK følgende bemærkninger:

- **Opholdstilladelsen bør gælde for 5 år i stedet for de fremsatte 2 år.**

Det fremsatte forslag om midlertidig opholdstilladelse på to år er ikke tilstrækkeligt, da det ikke skaber nødvendig forudsætning for, at personer, som kommer til Danmark, kan etablere sig i tryghed - herunder finde arbejde, uddanne sig og dermed bidrage til det danske samfund, som lovforslaget opfordrer til. Her kan refereres til Storbritannien, hvor det britiske parlament tildelte deres afghanske samarbejdspartnere opholdstilladelse for fem år, men senest har ændret lovgivningen, så de nu får permanent opholdstilladelse. DFUNK opfordrer således til at forlænge lovforslagets to-årige midlertidige opholdstilladelse til en periode på 5 år, så de som tildes denne opholdstilladelse, har tid til at genopbygge et hverdagsliv, finde arbejde, uddanne sig og integrere sig i lokale sammenhænge. Derudover er udsigterne til at vende tilbage til Afghanistan om blot to år meget usikre, og hverken i samfundets eller den enkelte evakueredes interesse.

- **Ansøgningsfristen for den midlertidige opholdstilladelse bør ligge tidligst ved udgangen af 2022, dog helst ved særlovens ophør 1. juni 2024. Derudover bør det være muligt at indgive ansøgning uden for Danmarks grænser.**

Fristen for ansøgning om opholdstilladelse efter § 1 er for kort. De mennesker, som eventuelt ankommer til Danmark efter fristen, der ikke nåede evakueringen, skal som minimum have til udgangen af 2022 til indgivelse af ansøgning, men endnu bedre til særlovens ophør 1. juni 2024. Den foreslåede frist vil kunne medvirke til, at tidligere samarbejdspartnere vil være nødsaget til at anvende risikable ruter mod Danmark, og/eller helt afskrive dem muligheden, hvis de ulovligt eller vilkårligt tilbageholdes på vejen og herved ikke kan nå til Danmark inden fristen er overskredet. Ydermere er udrejsemulighederne fra Afghanistan lige nu ekstremt begrænsede, idet Taleban nægter adgang til lufthavne og nedlukker grænserne omkring Afghanistan. Derudover burde det, ligesom for de personer, som allerede er hentet til Danmark være muligt for dem som stadig er i Afghanistan at indgive deres ansøgning uden for landets grænser. Hvis de personer, der er i Afghanistan som har bistået danske myndigheder m.v., kan indgive deres ansøgning fra andre steder end Danmark, vil de på lige fod ansøge om denne midlertidige opholdstilladelse, som de der blev evakueret automatisk har accepteret.

- **Genoptagelse af alle afghanske asylsager med udgangspunkt i den nuværende situation.**

Alle asylsager vedrørende afghanske statsborgere bør genoptages, og behandles på baggrund af de nuværende forhold i Afghanistan. Risikoen for, at asylansøgere fastlåses i asylsystemet i flere år stiger, mens udsigterne til fred i Afghanistan forbliver meget langt væk. Personer fra Afghanistan, med asylsag sat i bero, bør ligesom de, som har bistået danske myndigheder m.v. få behandlet deres sager. Derudover må det formodes, at en stor andel af de berettigede til denne midlertidige opholdstilladelse også på nuværende tidspunkt vil være berettiget til asyl efter Flygtningekonventionen, og bør således sikres de rettigheder, som følger med en sådan opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1. Alle sager bør genvurderes med forsigtighed, da situationen i Afghanistan fortsat er usikker.

Det skal derudover tilføjes, at denne hastelov i sig selv for DFUNK synes overflødig. De mennesker der er hentet hertil af den danske stat, bør ligesom de afghanere der allerede er i landet, kunne ansøge om asyl på lige vilkår med alle resterende nationaliteter. At søge asyl er en rettighed, og denne hastelov fordrer kun mere usikre forhold med sine indskrænkede rettigheder og midlertidighed.

På vegne af DFUNK – Dansk Flygtningehjælp Ungdom

Natasha Al-Hariri

Direktør

CZESLAW KOZON

ROMERSK-KATOLSK BISKOP AF KØBENHAVN
GL. KONGEVEJ 15
DK-1610 KØBENHAVN V

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Asyl og Visum
Slotsholmsgade 10
1216 København K.

24. september 2021

Høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., j.nr. 2021-15518

På Den katolske Kirkes vegne takker jeg for muligheden for at blive inddraget i ovennævnte høring.

Vi hilser det velkomment, at der bliver fremsat et lovforslag om opholdstilladelse til de mennesker, der i Afghanistan har bistået de danske myndigheder. Vi mener dog, at de skal tilbydes en ikke-tidsbegrænset opholdstilladelse den alvorlige situation i Afghanistan taget i betragtning.

Med de venligste hilsner

+ *Czeslaw Kozon*

+ Czeslaw Kozon
Romersk-katolsk biskop af København

| FLYGTNINGENÆVNET |
Formanden

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Sendt til uim@uim.dk og jeda@uim.dk

Dato
J nr
Sagsbehandler

29 SEP. 2021

21/258011-002
juni

Ved e-mail af 17. september 2021 har Udlændinge- og Integrationsministeriet anmodet Flygtningenævnet om eventuelle bemærkninger til udkast til forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Flygtningenævnet skal i den anledning oplyse, at nævnet ikke har bemærkninger til indholdet af selve lovforslaget, idet det ikke ses at vedrøre Flygtningenævnets virksomhed.

Der henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets journalnummer 2021-15518.

Med venlig hilsen

Bloch Andersen

Foreningen af Udlændingeretsadvokater - FAU

Formand: Advokat Jytte Lindgård, Niels Hemmingsens Gade 10, 3. 1153 København K.

Tlf.: 33 93 03 30 - E-mail: jl@nhqlaw.dk

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

24. september 2021

Sagsnr.: 12536 JL/SB

Sekretær

Sonja Bjørneboe

jl@nhqlaw.dk

Vedr.: Bemærkninger til lovkastet vedr. midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Foreningen af udlændingeretsadvokater FAU er glad for at få mulighed for at kunne kommentere lovforslaget.

Høringer er en vigtig del af en demokratisk lovgivningsproces. Men den korte tidsfrist, som Udlændinge- og Integrationsministeriet har givet til at komme med eventuelle bemærkninger, eliminerer den demokratiske proces og umuliggør, at organisationer til på en uge "at grave sig ned i" et lovforslag, der incl. kommentarer er på 119 sider.

FAU er enig, at det er vigtigt at der hurtigst muligt skabes et lovgrundlag for afghaneres ophold i Danmark.

FAU finder, at lovforslaget til sammenligning rejser bekymring over nogle fremtidige ugunstige retssikkerhedsmæssige problemer, som vi netop nu oplever i de aktuelle sager om inddragelser af opholdstilladelser fra Syrien.

Som udgangspunkt er den 2-årige midlertidige beskyttelse på samme måde som principperne i Flygtninge konventionen baseret på det princip, at når beskyttelsesbehovet forsvinder, bør flygtninge kunne vende hjem i sikkerhed. Mange af vore klienter har et dybtfølt ønske om at vende tilbage til deres hjem, men er bange for validiteten af sikkerheden.

Opholdstilladelsen gives for 2 år og kan ikke forlænges.

Det er foreslået i § 19, stk. 2 at loven "ophæves". Det er ikke forståeligt hvad der menes med ophæves. Kræver det en ny lov eller udløber loven? Hvis det sidste er tilfældet, risikerer man at stå i et retstomt rum, ikke mindst i forbindelse med eventuelle klagesager.

Udlændingenævnet er klageinstans og har en meget lang behandlingstid, ofte mere end 14 mdr. og dersom der klages i slutningen af 2023, er klagerne ikke færdigbehandlet den 1. juni 2024.

Den 2-årige midlertidige opholdstilladelse, gør det vanskeligt at få job og forsørge sig selv, mens man er i Danmark.

Det giver mening med en kortvarig midlertidig opholdstilladelse, hvis der er kommet sikre og ordnede forhold i hjemlandet, Afghanistan.

Det var tilfældet med indførelsen af § 7, stk. 3 – midlertidig beskyttelse for Syrerne – idet der var en klar forventning om, at Assad Sadam i Syrien ville blive fjernet af verdenssamfundet inden for kort tid, hvorefter de syriske flygtninge kunne vende hjem.

Desværre gik det ikke sådan, og i tilfældet med Afghanistan er det desværre ganske klart, at Taliban efter at have været holdt fra magten i 20 år, ikke kommer til at give den fra sig foreløbigt. På denne baggrund kan FAU ikke se noget behov for at etablere en ny "midlertidig beskyttelsesordning" for de afghanske flygtninge.

Tværtimod er det FAU's opfattelse, at lovforslaget ikke løser det reale problem – at sikre flygtningens rettigheder som følge af Flygtningekonventionen.

Dette omfatter eksempelvis udstedelse af Konventionspas, men også mere afgørende for Afghanernes fremtidige beskyttelse mod inddragelse af opholdstilladelse, som flygtninge (efter 2 år) og dermed tab af beskyttelse.

FAU er opmærksom på muligheden for at søge asyl både nu og senere inden for de 2 år, men som advokater ser vi for tiden en række sager om inddragelse af midlertidig beskyttelse for de syriske flygtninge, hvor den læmfældige sagsbehandling i henhold til § 7, stk. 3 opholdstilladelsen efter tilbagekomsten til Syrien har ført til, at de pågældende i dag er udsat for troværdighedsafslag, der hviler på et alt for spinkelt grundlag.

Det er derfor FAU's frygt, at den summariske sagsbehandling, som vil være nødvendig for at få sagerne ekspederede og afghanerne ud i samfundet i forbindelse med tildelingen af midlertidig 2-årig beskyttelse efter den foreslåede lov, kan blive vendt mod udlændingene, hvis de søger asyl om 2 år. Her vil samtalereferater fra 2021 formentlig blive taget frem og brugt til at stille spørgsmålstejn ved deres forklaring (som afgives i 2023). Specielt vil der blive "boret i" hvorfor bestemte begivenheder ikke oprindeligt er blevet nævnt af ansøgeren.

I relation til lovforslagets § 4, stk. 1 pkt. 1 og 2 har FAU tidligere i forbindelse med høringssvar henledt opmærksomheden på risikoen, med begrebet som "fare for statens sikkerhed" og "alvorlig trussel mod den offentlige orden og sikkerhed.". I dette lovforslag er der indsat en klageadgang til Udlændingenævnet, men fra andre retssager ved vi, at disse ofte bliver "lukkede" på en sådan måde, at selv ikke den beskikkede advokat får adgang til alle oplysninger.

Den korte høringsfrist tillader os desværre ikke at komme med yderligere kommentarer.

Med venlig hilsen

På vegne FAU's bestyrelse

Jytte Lindgård Anne Osbak Niels- Erik Hansen

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K
E-mail: uim@uim.dk og jeda@uim.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325659
TRIH@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 21/02731-2

24. SEPTEMBER 2021

**HØRING OVER UDKAST TIL LOVFORSLAG OM
MIDLERTIDIG OPHOLDSTILLADELSE TIL PERSONER,
DER I AFGHANISTAN HAR BISTÅET DANSKE
MYNDIGHEDER M.V.**

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 17. september 2021 anmodet om Institut for Menneskerettigheders eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Instituttet har enkelte bemærkninger til lovudkastet.

UDLÆNDINGESTYRELSENS VEJLEDNINGSPLIGT

Instituttet bemærker indledningsvist, at Udlændinge- og Integrationsministeriet har sendt lovudkastet i høring den 17. september 2021 med frist den 24. september 2021.

Med forslaget § 1, stk. 1 foreslår Udlændinge- og Integrationsministeriet, at en afgrænset gruppe af personer, som har arbejdet for Danmark i Afghanistan, med deres særlige profil, herunder eksempelvis tidligere lokalansatte og tolke, skal have mulighed for opholdstilladelse i 2 år, som ikke kan blive forlænget. (lovudkastets § 1, stk. 4).

Det foreslås samtidig i lovudkastet, at familiemedlemmer, herunder ægtefæller, faste samlever og mindreårige børn kan blive meddelt opholdstilladelse på baggrund af personen, der har arbejdet for Danmark i Afghanistan (§ 1, stk. 2). Derudover foreslås det, at andre familiemedlemmer til de personer, som enten har arbejdet for Danmark i Afghanistan eller familiemedlemmer til ægtefæller, faste samlever eller mindreårige børn, i nogle tilfælde kan få opholdstilladelse (lovudkastets § 1, stk. 3). Sidstnævnte

opholdstilladelse kan meddeles såfremt vedkommende er beslægtet i op- eller nedstigende linje med personen, der har arbejdet for Afghanistan eller deres familiemedlemmer, har delt husstand med vedkommende eller må anses for at være under pågældendes forsørgelse.

Efter forslaget § 2, stk. 3, vil ansøgninger udenfor Danmark blive afvist, medmindre der er tale om en ansøgning om familiesammenføring for familiemedlemmer, som er ægtefæller, faste samleverer eller mindreårige børn (§ 3, stk. 1).

Det følger af lovudkastet, at alle udlændinge, der meddeles opholdstilladelse efter særloven have mulighed for at søge om asyl efter udlændingelovens regler og skal i øvrigt ikke undtages fra de generelle regler i udlændingeloven (lovudkastets almindelige bemærkninger, afsnit 2.8.2.1).

Instituttet er enig med ministeriet i, at de udlændinge, som meddeles opholdstilladelse efter særloven, har ret til at søge om asyl og familiesammenføring efter udlændingelovens regler.

Instituttet bemærker imidlertid, at det særligt for nogle grupper af udlændinge, som kan opnå opholdstilladelse efter særloven, vil have afgørende betydning for adgang til familiesammenføring med deres ægtefælle, børn m.v., hvilket opholdsgrundlag de meddeles ophold på baggrund af. Det gælder for den gruppe af udlændinge, som meddeles opholdstilladelse efter særlovens § 1, stk. 3. Denne gruppe, som hverken er ægtefæller, faste samleverer eller mindreårige børn til personen, som de får opholdstilladelse på baggrund af, afskæres efter særlovens bestemmelser fra muligheden for at søge om familiesammenføring med deres egne familiemedlemmer. Såfremt disse personer i stedet opnår asyl, efter udlændingelovens § 7, stk. 1 eller stk. 2, følger en øjeblikkelig ret til at søge om familiesammenføring efter udlændingeloven.

Instituttet bemærker videre, at forslaget absolutte grænse for opholdstilladelsens varighed på to år betyder, at alle udlændinge omfattet af loven vil opnå en bedre retsstilling, hvis de bliver meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 eller stk. 2, som ved udløb automatisk bliver forlænget, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

I lovudkastet forudsætter ministeriet, at Udlændingestyrelsen i forbindelse med lovudkastets vedtagelse, vejleder personer, som er kommet til Danmark fra Afghanistan og som kan være omfattet af

særloven, om muligheden for at søge om opholdstilladelse efter særloven (lovudkastets bemærkninger til § 1).

Instituttet bemærker, at det imidlertid ikke fremgår af udkastet, at Udlændingestyrelsen skal vejlede om muligheden for at søge om asyl og de afledte rettigheder heraf.

Instituttet henviser til forvaltningslovens § 7, stk. 1, hvorefter en myndighed har pligt til at yde vejledning og bistand til personer, som henvender sig om spørgsmål inden for myndighedens sagsområde. Det antages, at myndigheden også har en pligt til at yde vejledning, selvom myndigheden ikke er blevet bedt om det, hvis det vurderes relevant og naturligt, og hvis der er risiko for at den pågældende person f.eks. kan miste rettigheder som følge af manglende kendskab til et forhold.¹

Det er efter instituttets opfattelse både relevant og naturligt for de pågældende personer, som søger om opholdstilladelse efter særloven, at blive vejledt om deres mulighed for at søge om asyl i Danmark og om konsekvenserne for deres retsstilling, hvis de udelukkende har opholdstilladelse i Danmark efter særloven.

- Institut for Menneskerettigheder anbefaler, at Udlændinge- og Integrationsministeriet i lovudkastets bemærkninger understreger, at Udlændingestyrelsen har en pligt til at vejlede om mulighederne for at søge om asyl efter udlændingeloven og de afledte rettigheder heraf.

Der henvises til ministeriets j. nr. 2021-15518.

Med venlig hilsen

Trine Otto Hansen

JURIDISK RÅDGIVER

¹ Folketingets Ombudsmand, myndighedsguiden om vejledningspligt m.m., tilgængelig på:

https://www.ombudsmanden.dk/myndighedsguiden/generele_forvaltning_sret/vejledningspligt/

Udlændinge- og Integrationsministeriet

KL's bemærkninger til lov om opholdstilladelse til personer, der har bistået danske myndigheder i Afghanistan

KL har modtaget udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til visse personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v. med frist for afgivelse af bemærkninger den 24. september 2021.

Lovforslaget indebærer, at personer, der har bistået danske myndigheder i Afghanistan samt deres familiemedlemmer kan meddeles en to-årig opholdstilladelse.

KL bemærker, at opholdstilladelsen er midlertidig og gives uden mulighed for forlængelse. Der kan efterfølgende søges asyl efter de gældende regler i udlændingeloven. Erfaringer fra de seneste års øgede fokus i lovgivningen på midlertidighed i flygtnings opholdsgrundlag viser, at flygtnings usikkerhed om deres opholdsgrundlag kan vanskeliggøre integrationsprocessen og dermed kommunernes mulighed for at lykkes med kerneopgaven, som er at bringe målgruppen hurtigst muligt i selvforsørgelse via job eller uddannelse.

Målgruppen for lovforslaget omfattes bl.a. af integrationsloven, danskuddannelsesloven og repatrieringsloven. I integrationsloven udvides målgruppen, hvorved afghanerne efter lovforslaget betegnes som flygtninge i integrationslovens forstand.

KL ser positivt på, at målgruppen omfattes af kommunernes eksisterende integrationsindsats, herunder boligplacering samt tilbudsviften i selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet.

KL mener ligeledes, at der er hensigtsmæssigt i forhold til den samlede integrationsindsats, at målgruppen tilbydes danskuddannelse som integrationskursister (I-kursister).

KL finder det samtidig positivt, at målgruppen omfattes af repatrieringsloven. KL vil dog gøre opmærksom på, at der er mange udfordringer med udbetaling af repatrieringsstøtte til Afghanistan, ligesom det vurderes næsten umuligt på nuværende tidspunkt at gennemføre en repatriering til Afghanistan. KL ser frem til en opfølgning på dialogen om løsninger på udbetaling af repatrieringsstøtte til særlige lande, herunder Afghanistan.

Dato 23 september 2021

Sags ID SAG-2021-04186
Dok. ID 3130626

E-mail SGL@kl.dk
Direkte 3370 3149

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 1 af 2

KL er enig i, at målgruppen også omfattes af tilskudsberegningen i hhv. lov om erhvervsuddannelser og lov om institutioner for erhvervsrettet uddannelse, så der opnås samme ret til erhvervsuddannelser som andre flygtninge har.

Det forventes, at kommunerne kommer til at modtage et større antal af den nye målgruppe over en kort periode. Derfor foreslår KL, at nogle af de særregler, der tidligere var gældende i integrationsloven, igen træder i kraft. Det drejer sig om:

- Særregel om statsrefusion for udgifter til midlertidig indkvartering (INL § 45 a)
- Særligt tilskud til kommunerne for hver ekstra flygtning der kommer i beskæftigelse (INL § 45)
- Statslig bonus til virksomheder, der ansætter en flygtning (INL § 46)

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at mange kommuner de seneste år har nedskaleret deres kapacitet for modtagelse af nye flygtninge. Herunder er der særligt sket en nedskalering af kommunernes råderet over midlertidige boliger, hvorfor det kan blive en udfordring hurtigt at skulle skaffe indkvartering til mange personer eller store familier.

I den forbindelse vil KL opfordre til, at kommunerne får besked om evt. ændring i landstal og kommunekvoter for 2022 så hurtigt som muligt.

Det har inden for tidsfristen ikke været muligt at behandle høringsvaret politisk. KL tager derfor forbehold for efterfølgende politisk behandling.

Med venlig hilsen

Camilla Tanghøj

Sara Glahder Lindberg

Dato: 23 september 2021

Sags ID: SAG-2021-04186
Dok. ID: 3130626

E-mail: SGL@kl.dk
Direkte: 3370 3149

Weidekampsgade 10
Postboks 3370
2300 København S

www.kl.dk
Side 2 af 2

Red Barnet
Rosenørns Allé 12
1634 København V

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Asyl og Visum
Slotsholms gade 10
Slotsholmsgade 1216
Att.: Uim@uim.dk og jeda@uim.dk

København, den 24. september 2021

Høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Ved mail modtaget den 20. september 2021 hos Red Barnet har Udlændinge- og Integrationsministeriet fremsendt udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v., og anmodet om Red Barnets eventuelle bemærkninger til udkastet.

Red Barnet takker for muligheden for at kommentere på udkastet i nærværende høringssvar.

Udskudt asylsagsbehandling

Det fremgår af udkastet, at man i videst muligt omfang søger at undgå at aktivere asylsystemet. I stedet for at påbegynde behandlingen af de asylansøgninger, som afghanerne må påregnes at indgive, vil man med nærværende særlov (se udkastets § 1, stk. 1-3) skabe hjemmel til at udstede en midlertidig opholdstilladelse til de afghanere,

- som er tidligere lokalansatte på den danske ambassade i Kabul eller i Forsvaret,
- har arbejdet som tolk i forbindelse med den danske indsats i Afghanistan,
- personer med tilknytning til NGO'er eller andre parter,
- eller særligt udsatte ved FN, NATO, eller EU eller som gennem Udenrigsministeriet har været allokeret til en af de nævnte organisationer, m.fl.
- og til ægtefæller, samlevende, børn m.fl. til de nævnte grupper (Jf. udkastets § 1, stk. 2 og 3).

Disse personer er overordnet set karakteriseret ved, at de har været profileret i lokalsamfundet som aktive samarbejdspartnere med de danske styrker m.fl. De vurderes derfor til at være i risiko for forfølgelse på grund af deres tidligere samarbejde med danske styrker og FN, NATO, EU m.v.

Det rigtigste ville derfor efter Red Barnets opfattelse have været, at de danske myndigheder – i stedet for at meddele disse mennesker en midlertidig (toårig) opholdstilladelse – havde behandlet deres ansøgninger om asyl, som de forventes at indgive, eller allerede har indgivet til de danske myndigheder. Det

forekommer selvmodsigende, at den danske regering og udlændingemyndighederne bekendtgør, at man vil hente de nævnte grupper til Danmark, fordi de er i alvorlig risiko for forfølgelse – men at man i stedet for en reel asylsagsbehandling og beskyttelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1 og 2, giver de pågældende en toårig opholdstilladelse, som – fremgår det – ikke vil kunne forlænges ud over de to år.

Vi savner også en forklaring på, hvad det betyder, at en sådan opholdstilladelse, jf. udkastets § 1, stk. 4, ikke kan forlænges ud over de to år. Det fremgår ikke af udkastet, om det betyder, at personer med en sådan særlovsopholdstilladelse skal fratages sit lovlige ophold, eller om det skal forstås således, at disse personer efter to års forløb skal have deres asylsag efter udlændingeloven behandlet.

Red Barnet antager, at det ikke skal forstås således, at de omfattede personer skal være uden et lovligt opholdsgrundlag efter de to års midlertidig opholdstilladelse. Hvis bestemmelsen i udkastets § 1, stk. 4 – om at opholdstilladelsen ikke kan forlænges ud over to år – betyder, at man først efter to år vil gå over til at behandle sagerne efter udlændingelovens generelle regler om behandling af asylansøgninger, jf. udlændingelovens § 7 m.v., skal Red Barnet bemærke, at det ikke er rimeligt eller hensigtsmæssigt at lade disse mennesker vente to år med at få deres asylsag behandlet. Vi ved fra andre sager (f.eks. Lov om midlertidig opholdstilladelse til visse personer fra det tidligere Jugoslavien m.fl. og til en vis grad også personer med ophold efter udl. § 7, stk. 3), at de omfattede personer oplevede det som en svær og opslidende venten på at påbegynde "et rigtigt liv" i Danmark. Efter Red Barnets opfattelse opleves det som belastning – både for voksne og særligt børn – at blive fastholdt i et system, hvor udgangspunktet stedse er, at man skal "rejse igen". Jo før de berørte personer kan få deres asylsag behandlet – og dermed deres situation og fremtidsudsigter afklaret, jo bedre.

Red Barnet mener, at midlertidige opholdstilladelser generelt ikke er fremmende for børns udvikling. Den utryghed, der opstår for børnene, når opholdstilladelser gentagne gange skal søges forlænget eller den uvished, der for børnene ligger i at vide, at opholdet ikke er varigt, kan være yderst nedbrydende for børn. Tilmed i en sådan grad at det kan medføre stor psykisk mistrivsel. Mange af disse børn har i forvejen været udsat for voldsomme oplevelser, og derfor er det nødvendigt for deres fortsatte udvikling og trivsel, at de får den nødvendige ro og omsorg, så de kan genvinde kontrollen over deres liv og tilliden til fremtiden.

Skolegang og ungdomsuddannelse

Udkastet nævner meget lidt om, hvad regeringen påtænker at gøre for at styrke børn og unges trivsel og tryghed, hvordan man vil give dem muligheder for skolegang og videre uddannelse. Red Barnet vil opfordre til at gøre det muligt for børn og unge at få en meningsfuld tilværelse i Danmark. Det vil indebære, at forældrene hurtigst muligt får en opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold – og at børnene og de unge hurtigst muligt får adgang til skolegang og ungdomsuddannelser.

Red Barnet skal end videre foreslå, at ordningen tilrettelægges således, at børn og unge, som er i færd med et uddannelsesforløb, får mulighed for at færdiggøre sådanne – uanset andre spørgsmål om familiens opholdstilladelse og varigheden af opholdet i Danmark.

Eventuelle spørgsmål til høringssvaret kan rettes til Claus Juul, børnerettighedsjurist i Red Barnet: tlf.: 51 80 08 63.

Med venlig hilsen

Stedfortrædende generalsekretær Janne Tynell

Høringsvar fra foreningen Refugees Welcome

vedr.:

Forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået de danske myndigheder

Høringsfrist 24. september 2021

Med så kort en frist og så lang en lovtekst har vi ikke nærlæst alle sider, men kommenterer her på de vigtigste elementer samt konteksten.

Overordnet mener vi, at lovforslaget er overflødigt i sin grundsubstans. Desuden er det unødigt detaljeret og indeholder en række forbehold, som er kritisable.

Ingen fordele ved særloven

Særlove bør generelt undgås, og der er slet intet argument for en særlov i dette tilfælde. Baggrunden for aftalen var et legitimt ønske om at hente denne gruppe mennesker ud af Afghanistan i en fart, men det kunne have været gjort ved at udstikke nogle retningslinjer for, hvem der var omfattet af evakueringen, og så lade dem ansøge om asyl efter ankomsten. Den praktiske evakuering foregik alligevel længe før lovens vedtagelse. For de efterladte, som ikke nåede at komme med, kan det løses ved at bistå med transport til en dansk ambassade i et naboland og udstede visum til Danmark derfra.

Et lovforslag på 119 sider, som mest består af begrænsninger og forbehold, forekommer at være helt unødigt spild af tid for alle. Intet forhindrer den allerede ankomne persongruppe i at søge asyl, hvilket de med stor sandsynlighed vil få, og dermed er loven ligegyldig. Lovforslaget indeholder nemlig ingen fordele sammenlignet med asyl, men udelukkende begrænsninger – navnlig de to forhold, at opholdet ikke kan forlænges efter de 2 år, og at der ikke er adgang til familiesammenføring.

Hvis man, som anført i indledningen til lovforslaget, ønsker at sikre persongruppen "de bedst mulige forudsætninger for hurtigt og effektivt at kunne fortsætte deres liv og aktivt blive en del af det danske samfund", giver det ingen mening at tilbyde dem 2 års ophold uden mulighed for forlængelse. Flygtninge har krav på en varig og stabil løsning, og integrationen kan ikke lykkes så længe fremtiden i værtslandet hænger i en tynd tråd. Det er i forvejen meget problematisk, hvilket både UNHCR, DRC og vi selv direkte har kritiseret, at flygtninge i Danmark kun får midlertidigt ophold i 2 år ad gangen. Man må dog forvente, at opholdstilladelsen for denne personkreds vil blive forlænget, hvis de søger og får asyl, eftersom der er ringe udsigt til at særligt udsatte grupper som disse kan vende sikkert tilbage til Afghanistan om 2 år.

Ventetid

I indledningen argumenteres for, at særloven giver hurtigere adgang til ophold end asyl. Men selvom asylsager fra Afghanistan er sat i bero p.t., må man formode, at behandlingen genoptages snarligt, og man kunne med fordel fra ministeriets side bede Udlændingestyrelsen om at behandle de afghanske sager hurtigt ved fx at flytte et antal sagsbehandlere fra inddragelser over til nye sager, og således sætte hastigheden op. I 2015-16 blev mange syriske og eritreanske sager afgjort efter kun 3-4 måneder, og ved en senere kontrolgennemgang af flere hundrede sager blev der ikke fundet nogen uberettigede tilladelser. Denne persongruppe kan behandles hurtigt, da deres sager allerede er dokumenterede langt hen ad vejen.

Hvem er omfattet?

Begrænsningen af persongruppen er modsætningsfyldt. På den ene side giver man slet ikke ret til familiesammenføring, på den anden side er kriterierne i særloven langt bredere end de almindelige regler for familiesammenføring til flygtninge: både lovforslaget og den udvælgelse af persongruppen, som allerede er sket, medtager både familiemedlemmer i opadstigende linje (forældre til den pågældende) og personer, som har været en del af husstanden og forsørget af den pågældende. Det skaber en tilstand af fuldstændig tilfældighed:

- X insisterede på at få hele sin familie med, og er i dag i Danmark med sin kone, sine egne børn, sin ældre mor, sin søster og sin niece (en udvidet familie, som flygtninge normalt ikke får tilladelse til at blive genforenet med).
- Y måtte derimod efterlade sin kone, fordi Taliban forhindrede hende i at komme ind i lufthavnen, og sin datter som var indlagt på hospitalet. Hvordan Y kan blive genforenet med sin kone og datter fremgår ikke af de 119 siders lovforslag – men de har ret til at blive genforenet ifølge de generelle regler for familiesammenføring, hvis han søger om asyl.

Der blev kort sagt foretaget en lemfældig udvælgelse ud fra ret uklare kriterier: ansatte i Udenrigsministeriet har på stående fod og under stort hastværk skullet tage stilling til spørgsmål om risiko og familierelationer, som slet ikke ligger indenfor deres område. Sådan var betingelserne desværre, men der bør være adgang til at alle nu får en mere fair og ligelig vurdering, og at alle efterladte familiemedlemmer kan komme hertil hurtigst muligt.

Risikovurderingen og Tolkeaftalen

Vurderingen af risiko er indgået i den udvælgelse, som allerede er foretaget, men forekommer helt uklar og arbitrær. Man har medtaget tolke under evakueringen, som tidligere havde fået afslag under Tolkeaftalen. Men samtidig har 4 tolke fået afslag efter Tolkeaftalen 12.-14. august, få dage inden evakueringen, fordi de ikke havde modtaget nye trusler – på trods af, at de tydeligt henviste til den ændrede situation, hvor Taliban havde overtaget de provinser, de kommer fra, og aktivt ledte efter bl.a. tolke. Det vides ikke, om disse 4 senere kom med i evakueringen, men i afslaget blev de ikke oplyst om at de kunne ansøge på andre måder. 59 ansøgere fik afslag samme dag (20. august), da man ikke mente at de faldt under Tolkeaftalens kriterier. Det vides heller ikke, om de evt. kunne være faldet under særlovens kriterier.

Tolke, som allerede var en profileret og udsat gruppe i sig selv inden Talibans totale magtovertagelse, har altså fået afslag på hjælp. Samtidig har helt almindelige ansatte på ambassaden, som på ingen måde har været profilerede, været omfattet af evakueringen.

Andre kritikpunkter

Klageadgang til Udlændingenævnet er forkert, eftersom der reelt er tale om personer, som er under en form for beskyttelse, og derfor bør sagerne høre under Flygtningenævnet. I indledningen står netop, at lovforslaget fremsættes "på baggrund af en markant forværret sikkerhedssituation" og "truede lokalansatte". Udlændingenævnet behandler klager omkring familiesammenføring og permanent ophold.

Der savnes argumenter for, hvorfor man kun kan indgive ansøgning i Danmark. Det er jo sagens kerne, og baggrunden for hele evakueringen – at man ikke kan ansøge om beskyttelse, så længe man ikke står med foden på dansk jord. Og Tolkeaftalen, som gik forud, var jo netop et (desværre mislykket) forsøg på at sikre en forhåndsscreening på ambassaden og adgang til den danske asylbehandling.

Et antal ansatte i NGO'er med relation til Danmark kom med i evakueringen, men mange andre gjorde ikke, og befinder sig lige nu i overhængende fare – profilerede som menneskerettighedsforkæmpere er de særlige mål for Taliban. De bør tilbydes hjælp til at komme ud af Afghanistan og til Danmark på lige fod med dem, der allerede er kommet hertil.

Om personer, som i øvrigt opfylder kriterierne i aftalen, lider af en smitsom sygdom eller en "alvorlig sjælelig forstyrrelse" eller ej, bør under ingen omstændigheder udelukke en person fra at få ophold. Det vil være en overtrædelse af Handicapkonventionen at stille en person ringere pga. sygdom, og beskyttelsesspørgsmålet bliver også relevant, hvis man i øvrigt mener at personen er i risiko pga. sin øvrige profil.

Sikkerhedsvurdering foretages ikke i almindelige asylsager, og det er helt uforklarligt, hvorfor det skal gøres i disse sager, hvor man på forhånd har scannet ID-papirer og ofte har herboende personreferencer i form af tidligere kolleger (militæret eller udenrigstjenesten, og det samme vil gælde NGO'er). Denne persongruppe udgør en mindre sikkerhedsrisiko end den gennemsnitlige asylansøger.

Samme problem gjorde sig i øvrigt gældende i Tolkeaftalen, hvor mindst én tolk i høj risiko trods højeste sikkerhedsclearing i det danske forsvar samt de britiske specialstyrker, blev afvist pga. at PET "ikke kunne afvise, at han udgjorde en sikkerhedsrisiko" – men ingen kunne få oplyst begrundelsen.

Efterretningstjenestens sikkerhedsvurderinger er retssikkerhedsmæssigt meget tvivlsomme, eftersom personen ikke kan forsvare sig imod eventuelle fejl og misforståelser. Hvis en person allerede er indrejst (og der kan jo ikke søges udenfor Danmark), vil en negativ sikkerhedsvurdering blot lede til Tålt Ophold i Danmark på ubestemt tid.

Med venlig hilsen

Refugees Welcome
v/ Michala C. Bendixen
Valhøjvej 12E, 1. 2500 Valby
www.refugeeswelcome.dk
kontakt@refugeeswelcome.dk

HØRINGSSVAR

23. september 2021

Til:
Udlændinge- og Integrationsministeriet
Asyl og visum
Slotsholmsgade 10, 1216 København K
Sendt pr. mail til uim@uim.dk og jeda@uim.dk

Forslag til Lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Røde Kors takker for muligheden for at afgive høringssvar på forslag til lov om opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder.

Røde Kors er glade for at have bidraget til myndighedernes indsats i forbindelse med evakuering af de mennesker, der har bistået danske myndigheder og organisationer. Fra hverdagen på centrene og fra de informationsmøder, vi har deltaget i sammen Udlændingestyrelsen og Dansk Flygtningehjælp ved vi, at spørgsmål om fremtiden fylder rigtig meget hos de evakuerede. Med særloven vil der komme svar på nogle af de spørgsmål, der handler om vilkår for deres ophold i Danmark, mens andre fortsat vil være ubesvarede.

Røde Kors deler regeringens opfattelse af, at vi har et særligt ansvar overfor de personer, som har bistået den danske indsats i Afghanistan samt deres nærmeste familie. Røde Kors mener også, at det er helt afgørende, at vi hurtigst muligt skaber klarhed over deres opholdsgrundlag, så de kan komme ud i landets kommuner og påbegynde deres nye liv i Danmark.

Nedenfor følger vores bemærkninger til loven.

Det særlige og midlertidige opholdsgrundlag

Med loven gives et særligt 2-årigt opholdsgrundlag til afghanere, der har bistået Danmark i Afghanistan og deres nærmeste familie. Det er Røde Kors' holdning, at udlændingelovens eksisterende regler for asyl er at foretrække som redskab til at give gruppen opholdsgrundlag. Det må formodes, at størstedelen af de evakuerede vil være berettiget til konventionsstatus jf. udlændingelovens § 7, stk. 1. og dermed vil få den mest omfattende beskyttelse, hvis de søger asyl og gennemgår asylsagsbehandling. Vi noterer os dog, at ministeriet i bemærkningerne til loven (s.14) vurderer, at det særlige opholdsgrundlag giver de bedst mulige forudsætninger for, at gruppen hurtigt og effektivt kan fortsætte deres liv i Danmark, samt at en ansøgning om asyl ville kunne betyde en længere periode i Danmark uden et egentligt opholdsgrundlag.

I det lys finder vi, at det er positivt, at afghanerne med det særlige opholdsgrundlag får mulighed for at søge asyl i henhold til udlændingelovens regler når som helst før, under og efter det særlige opholdsgrundlag er givet eller ophørt.

Vi finder dog, at de 2 år uden mulighed for forlængelse er unødigt endegyldigt, og ikke tager højde for, hvor stor usikkerhed der er omkring den nuværende og fremtidige situation i Afghanistan. Vi fo-

reslår derfor, at § 1, stk. 4 omformuleres, så der gives mulighed for forlængelse ud over de 2 år i særlige tilfælde.

Tidsfristen for ansøgning om opholdstilladelse er sat til den 31. december 2021. Ydermere afvises ansøgninger, der ikke er indgivet i Danmark. Med en tidsfrist frem til den 31. december vil det være en stor udfordring at nå at flygte eller rejse på egen hånd og nå Danmark qua situationen i Afghanistan og de ydre europæiske grænser. Vi mener derfor, at den angivne tidsfrist i § 2 bør forlænges.

Ydermere mener Røde Kors, at det bør være muligt at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter denne særlov på danske repræsentationer udenfor Danmark. Målgruppen for særloven er uanset dette afgrænset og begrænset, hvorfor det sagtens kan håndteres. Vi foreslår derfor, at § 2, stk. 3 ændres således, at det fremgår klart, at ansøgning om ophold kan indgives på alle danske repræsentationer, som det også er tilfældet for dem, der ansøger om familiesammenføring under denne lov.

Behov for særlig rådgivning

Med den særlige, midlertidige opholdstilladelse, muligheden for at søge asyl på eget valgt tidspunkt samt at gruppen omfattes af en række andre love, står hver enkelt person og familie over for at skulle træffe helt afgørende valg ud fra meget komplekse regelsæt. Røde Kors anbefaler derfor, at der etableres et udvidet tilbud om rådgivning på individuel basis, herunder særligt rådgivning om, hvad forskellen er på særloven samt, hvornår det er det rigtige tidspunkt at søge asyl, og hvordan det foregår, hvis man søger asyl og opholdstilladelse efter særloven samtidig. Rådgivningen skal også indeholde detaljeret oplysning om, hvordan de der tilhører de grupper, der er nævnt i den foreslåede § 1, stk. 3 og stk. 4., for hvem det gælder, at deres arbejdsgivere, henholdsvis NGO'er eller ansatte ved FN, EU eller NATO skal indstille dem til at være omfattet af loven. Endvidere skal rådgivningen indeholde vejledning i de forskellige regler for familiesammenføring.

Mulighed for opholdstilladelse til familie

De foreslåede bestemmelser om opholdstilladelse for de evakuerede rummer en meget fin anerkendelse af, at familiestrukturer og indbyrdes afhængigheder i familierne kan variere, og Røde Kors finder det positivt, at der også er taget højde for, at den nærmeste familie kan indbefatte en kreds der er større end mindreårige børn og ægtefæller, fordi disse er en del af evakueredes husstand og forsørgelse.

Røde Kors opfordrer til, at der ud over det foreslåede indbygges fleksibilitet til at håndtere uventede situationer, der kan opstå den kommende tid i kølvandet på evakueringerne, situationer der tilsiger, at der findes humanitære løsninger for de enkelte familier, der kan være blevet adskilt i Afghanistan eller under flugt ud af landet.

Forholdet til andre love

Det er positivt, at afghanerne omfattes af andre centrale regelsæt på udlændingeområdet herunder repatrieringsloven, hjemrejseloven og integrationsloven. Det er for de mange involverede aktører kendt rammer, hvilket vil skabe et bedre samarbejde om integrationen og være med til at skabe klarhed om afghanernes situation og muligheder.

Overgang fra asylcenter til kommuner

I forhold til overgangen fra asylcenter til kommuner når opholdstilladelserne er givet, skal Røde Kors anbefale, at denne indsats allerede nu forberedes. Det er vores indtryk fra mødet med de evakuerede, at de er meget klar til at komme i gang med arbejde og studier, og det er vores erfaring, at den motivation skal imødekommes hurtigst muligt. Da det allerede nu er sikkert, at stort set alle evakuerede familier vil få opholdstilladelse, giver det god mening at udpege de ansvarlige modtagekommuner hurtigst muligt og derefter igangsætte forberedelse af en intensiveret overgivelse. Forberedelserne bør i videst muligt omfang ske i dialog med afghanerne, så deres ønsker og perspektiver kan indgå, for eksempel i det tilfælde, at de er i gode praktikforløb i det lokale erhvervsliv og ad den vej har jobmuligheder, eller hvis de har herboende familie.

Røde Kors har allerede medio september færdiggjort interview med de pågældende familier med henblik på at få et overblik over deres kompetencer og erfaringer. Fra disse samtaler ved vi, at størstedelen af de 17 til 21-årige forlod en tilværelse som studerende, og at de voksne for størstedelens vedkommende har været erhvervsaktive. Det giver rigtig god mening at inddrage den viden i arbejdet med at placere dem i kommuner. I denne forbindelse anbefaler vi onlineværktøjet Arbejdsmarkedsbalancen.dk, der vil kunne bidrage med opdateret information om erhvervsmuligheder i kommunerne. Det er vores erfaring, at andre aktører kan have meget at byde på i forbindelse med arbejdet med overgivelser, og vi skal derfor opfordre til at det overvejes at inddrage sådanne.

Civilsamfundet er en del af integrationen

Civilsamfundet står klar til at tage imod de afghanske flygtninge sammen med landets kommuner. At få støtte af frivillige i forbindelse med fx sprogtræning og jobsøgning er for mange flygtninge et meget værdifuldt supplement til kommunernes indsats. Derfor er det vigtigt at indtænke civilsamfundsorganisationerne, herunder Røde Kors, i kommunernes modtagelse af afghanerne og i det kommende, lokale integrationsarbejde.

Med venlig hilsen

Anders Ladekarl
Generalsekretær

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet

HØRINGSSVAR

Dato: 24. september 2021

Kontor: Sekretariatet

Sagsbeh.: KWS

Høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Hermed fremsender Rådet for Etniske Minoriteter sit høringssvar.

Rådet for Etniske Minoriteter skal indledningsvis bemærke, at høringen først er blevet fremsendt til rådet den 17. september med en høringsfrist den 24. september. Dette er en urimelig frist særligt henset til, at lovforslaget vedrører en ny form for opholdstilladelse i Danmark, herunder integrationsindsatsen i forhold til disse nye udlændinge, hvilket er et kerneområde for rådet og endvidere ikke er ukompliceret lovstof.

Det er positivt, at Danmark – på baggrund af en bred politisk aftale – med lovforslaget tager ansvar for nogle af de personer, som har bidraget til den danske indsats i Afghanistan, henset til den kaotiske sikkerhedssituation, der har været i forbindelse med den militære tilbagetrækning.

I forhold til integrationsindsatsen i kommunerne er det afgørende, at det midlertidige to-årige opholdsgrundlag giver de pågældende personer og deres familier mulighed for hurtigt at blive en del af de danske samfund og bliver omfattet af integrationslovens regler om bl.a. integrationsindsats og boligplacering. Det er derfor yderst gavnligt for persongruppen, at de med lovforslaget får mulighed for at arbejde og have adgang til undervisning og uddannelse under deres ophold. De skal indsluses i en normal dansk dagligdag med f.eks. foreningsliv, frivilligt arbejde og engagement i lokalsamfundet. Dette har også betydning i forhold til at forebygge udfordringer med negativ social kontrol. Det er erfaringer, der også gavner dem, hvis de på et tidspunkt skal tilbage til Afghanistan.

Rådet skal dog bemærke, at et midlertidigt opholdsgrundlag på to år uden mulighed for forlængelse ikke er en lang tidshorison for en udlænding, der er nyankommen i Danmark. Det er rådets opfattelse, at det i sig selv virker demotiverende for disse udlændinges integrationsproces, at de får ophold i Danmark i to år uden mulighed for forlængelse. Det kan skabe en stor usikkerhed omkring fremtiden, som tærer på kræfterne, som mere positivt kunne bruge på at lære dansk, støtte børnenes skolegang og gøre en indsats for at blive selvforsørgende, når der er en udløbsdato på opholdstilladelsen i Danmark. Rådet vil derfor anbefale, at der i loven indsættes en mulighed for at forlænge opholdstilladelsen under nærmere angivne betingelser. To år er ikke lang tid, og det vurderes meget usandsynligt, at der inden for den tidsramme bliver så fredeligt i Afghanistan, at de personer derfra, der meddeles midlertidig opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse, kan nægtes forlængelse efter to år i Danmark.

Det fremgår af lovforslaget, at der naturligvis er mulighed for at søge asyl eller andre former for opholdstilladelse i Danmark, men hvis der er udlændinge, der ikke kan opfylde betingelserne for at blive meddelt en af disse eksisterende former for opholdstilladelse, er vi i rådet bekymrede for, at de pågældende personer havner mellem to stole, hvis der fortsat er en tilspidset og alvorlig sikkerhedssituation i Afghanistan om to år. Hvis de mister retten til at arbejde, gå i skole og studere og dermed fortsætte deres liv og tage aktivt del i det danske samfund, vil vi have en gruppe af borgere, der lever her i landet uden at bidrage, mens de venter på at kunne komme tilbage til Afghanistan.

Mulighederne for at få forlænget et opholdsgrundlag i Danmark på grund af arbejdsmarkedstilknytning og integration bør desuden forbedres for at fremme motivationen for at blive integreret, herunder lære dansk og komme i beskæftigelse, for denne persongruppe, som er blevet revet op med rode fra deres hjemland og nu skal finde deres veje i det danske samfund.

Rådet er meget positivt stemt overfor, at lovforslaget giver adgang til, at de personer, der i Afghanistan har bistået de danske myndigheder, kan opnå familiesammenføring med nærtstående familiemedlemmer, der ikke er blevet evakueret i forbindelse med den danske evakueringsindsats. Det skaber ro i forhold til at kunne finde fodfæste i det danske samfund.

Med venlig hilsen

Halima El Abassi

Forkvinde for Rådet for Etniske Minoriteter

24. september 2021

SOS Racisme
Nørre Allé 7
2200 København N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

Til Udlændinge- og Integrationsministeriet,
att. uim@uim.dk og jeda@uim.dk - med henvisning til j.nr. 2021-15518.

Høringssvar fra SOS Racisme om:

Udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

SOS Racisme takker for at have fået sendt lovforslaget i høring!

Vi har opdelt kommentarerne efter nogle hovedemner.

Den omfattede persongruppe

Lovforslaget omfatter først og fremmest ansatte på den danske ambassade i Kabul og ved de danske styrker, samt tolke, der har arbejdet for de danske styrker, også med ikke-militært arbejde såsom kvinders rettigheder. Desuden er også andre grupper, som har plejet omgang med danskere og danske organisationer nævnt: heriblandt afghanere, der har hjulpet danske NGO'er - men kun efter aftale mellem Udenrigsministeriet og NGO'en og med en indstilling fra NGO'en. Det sidste er naturligt nok, at NGO'en på en eller anden måde skal erklære, at vedkommende har arbejdet for den, men det kan også være aktuelt fremefter at personer fra NGO'er som DACAAR, MSF -Læger uden Grænser, Mission Øst mv., som - skønt flere af dem har stået sig godt med begge parter i krigen og har forsøgt at bevare neutraliteten, kan komme i klemme med det nye Talebanstyre, eller med Taleban i bestemte egne af landet. Under de 20 års krig sket angreb som: kidnapninger af ansatte i DACAAR, direkte angreb på en fødeafdeling drevet af Læger uden Grænser i udkanten af Kabul. Vores indtryk er, at de fleste afghanske ansatte og samarbejdspartnere i de nævnte NGO'er er blevet udelukket fra evakueringen med fly fra Kabul. Men mange af dem, der er truet, har søgt deres organisation om evakuering, men Udenrigsministeriet har sagt nej, da der ikke var flere flypladser ved evakueringerne. For nogle, og for nogle af dem, der fik nej under den tidligere tolkeaftale, vil det måske lykkes at komme hertil ad den lange vej som illegal asylansøger gennem Nordafrika og det meste af Europa - eller via østlandene. Disse personer burde være inkluderet i lovforslaget og nøjes med at flygte til Pakistan til den danske ambassade i Islamabad - eller blive hjulpet dertil af Danmark, og derpå få visum og flybillet til Danmark og enten få ophold eller søge asyl - uden risiko for at drukne i Middelhavet eller den engelske kanal.

De fleste somaliske flygtninge fik i sin tid rimelig hurtigt en asylstatus efter Menneskerettighedsdomstolens afgørelse om Sufi og Elmi i 2011, nemlig § 7,2. Indtil da fik de automatisk lovligt ophold og blev fritaget for meldepligt. Og da sagerne blev hjemvist til Udlændingestyrelsen i 2012, steg anerkendelsesprocenten fra 22% i 2011 til 93% i 2012. Den vigtigste front i krigen mellem al-Shabaab og somaliske regeringsstyrker hjulpet af AMISOM stod gennem Mogadishu i 2010-2011 med mange dødsfald til følge, men det havde Flygtningenævnet ikke taget hensyn til i deres overvejelser om asyl.

Mht. Afghanistan, har situationen nogle ligheder med, hvad der før skete i Somalia, på den måde at de danske udlændingemyndigheder enten helt fejlvurderede situationen eller vendte det blinde øje til i slutningen af 0'erne og begyndelsen af 10'erne. Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet har givet afslag på asyl til mange afghanere i 2020 - kun 41% fik asyl, og færre endnu i 2021. Men siden efteråret 2020 har man vidst, at Taleban under alle omstændigheder ville tage del i en kommende regering - hvis der da ikke blev borgerkrig, når USA trak sig. Udover i de spontane asylsager, har Udlændingestyrelsen inddraget opholdstilladelser fra 23 afghanere i 2021 og 10 i 2020, selv om det var indlysende, at tilbagesendelse til Afghanistan ville udgøre refoulement, og at den daværende afghanske regering hurtigt ville falde, når USA trak tropperne ud. Ydermere udsendte Danmark afghanere, efter at den daværende regering havde bedt om 3 mdr. pause i tvangshjemsendelserne fra EU-lande pga. Talebans offensiv. Den daværende regering havde tidligere udtalt, at den ikke ville kunne beskytte dem. Danmark gjorde endda Afghanistans modtagelse af økonomisk hjælp afhængig af, at de ville modtage afviste flygtninge fra Danmark. Og Danmark havde sammen med nogle få andre EU-lande forsøgt at presse EU-Kommissionen til at genoptage tvangshjemsendelser til Afghanistan få uger før Taleban indtog Kabul.

SOS Racisme mener derfor, at alle asylansøgere fra Afghanistan, der er udvist af Danmark, må have genoptaget deres asylsag. Det gælder, hvad enten de er i Afghanistan nu, eller befinder sig i Danmark, eller er flygtet til et andet land for at søge asyl dér.

- SOS Racisme anbefaler at man udvider målgruppen for lovforslaget, og giver den udvidede målgruppe visum og evt. flybillet til Danmark, for at de kan søge asyl her.
- De afviste asylansøgere og de hjemsendte asylansøgere skal have ret til at få genoptaget deres sag.

Er en særlov det mest hensigtsmæssige?

Vi er lidt overraskede over, at man vil lave en særlov for de afghanere, der har bistået de danske myndigheder og deres familie, da mange af de partier, der står bag særloven tidligere har holdt på aldrig igen at lave en særlov for en gruppe flygtninge!

Der har været særlove for palæstinensere og for ex-jugoslaver - men var de en succes - eller var det bare noget der skete enten fordi deres asylsag allerede var trukket så langt ud, eller fordi de ikke kunne hjemsendes? Der er jo ingen som helst sandsynlighed for at Danmark kan hjemsende afghanerne til Afghanistan om to år, uden det vil udgøre refoulement!

Vi havde egentlig troet, at afghanerne skulle søge asyl med det samme i Danmark, og formentlig ville langt de fleste - om ikke alle - have fået asyl efter § 7, 1 som forfulgte konventionsflygtninge - eller evt. efter § 7, 2 som flygtninge med individuelt begrundede beskyttelsesbehov, da de er i særlig risiko pga. deres tidligere tætte samarbejde med den danske "besættelsesmagt", - som de danske styrker og den danske ambassade betragtes som af Taleban.

Men på den anden side er det vigtigt med en hurtig løsning, og at afghanerne - såvel som alle andre flygtninge - fra starten føler sig velkomne, bliver behandlet godt, og får mulighed for at arbejde, uddanne sig og lære dansk gratis og få normale sundhedsydelser og kunne flytte ud af asylcentre hurtigst muligt.

Hvis de er flygtet hertil med mere end én ægtefælle - som det jo ikke er ulovligt at have for mænd i Afghanistan, eller med "barnebrude" eller personer, der har været ude for et tvangsægteskab, som heller ikke er ulovlige fænomener i Afghanistan, vil vi anbefale, at man trods en nylig lovændring om "barnebrude", der skulle forbedre den tidligere udlændingeministers chancer for at undgå straf i Rigsretssagen, i det mindste vil høre begge parter ad om deres egne ønsker inden en evt. tvungen adskillelse i centrene og give dem asyl eller ophold.

Man har også lempet på familiesammenføringsreglerne for denne gruppe, og det hilser vi velkommen. Vi ønsker dog også at sådanne logiske lempelser gøres til sædvane i udlændingeloven i al almindelighed - fx egne børn i husstanden, uanset at de ikke mere er mindreårige eller evt. er under 15 år; børn, man har overtaget et forsørgelsesansvar for, ældre og enlige kvinder, der ikke kan lades alene tilbage i Afghanistan og lignende lande uden et velfærdssystem.

Helt godt bliver afghanerne da heller ikke behandlet efter lovforslaget, for de får en meget uklar status. Desuden trues de som andre, ved en udvisning, med indberetning til SIS2, indrejseforbud og en række andre straffe, hvis de fx har opnået deres uklare status ved svig. Måske ville de være bedre tjent med at skulle søge asyl nu, og så måtte administrationen: Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet i gang med at behandle disse asylansøgninger hurtigst muligt, og det ville formentlig ende med tilladelser efter Udlændingelovens §7,1 og §7,2. Afghanerne har desuden behov for at vide, hvad der skal ske, efter der er gået to år. Selv om alle opholdstilladelser til flygtninge p.t. er midlertidige og á max 2 år ad gangen, bør der satses på varigt ophold, og en konventionsstatus og en langvarig 1. opholdstilladelse vil give dem mere ro og engagement i deres nye land.

- **SOS Racisme vil foreslå Folketinget at give den udvidede gruppe grundig rådgivning om asyl, advokatbistand, og en "fast track" behandling af deres asylansøgninger.**
Det sidste kan måske netop lade sig gøre nu, fordi der pt. er så få asylansøgere i Danmark.
- **Vi hilser mulighederne for arbejde, studier, gratis danskundervisning og at flytte uden for centrene hurtigst muligt og få sygesikringskort tidligt meget velkommen!**
- I øvrigt synes vi, at Danmark skulle stryge repressalierne mod dem, der bliver afvist, såsom udrejsecentre, indrejseforbud og indrapportering til SIS2 - for det kan gøre det umuligt for dem at få asyl i et andet Schengenland.
- **Enhver har jo ret til at søge asyl i et andet land!**

Med venlig hilsen,

For SOS Racisme,

Anne Nielsen

| UDLÆNDINGENÆVNET |

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Sendt pr. e-mail til uim@uim.dk og jeda@uim.dk

Dato: 22. september 2021
Sagsnr.: 21/260808
Sagsbeh.: STO

Høringssvar vedrørende forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved e-mail af 17. september 2021 anmodet blandt andet Udlændingenævnet om eventuelle bemærkninger til forslag til lov om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

Udlændingenævnet skal opfordre til, at der i lovforslagets § 19, stk. 2, tilføjes et punktum, hvoraf det fremgår, at en klage, der måtte være indgivet inden den 1. juni 2024 dog færdigbehandles i overensstemmelse med loven. Det bør i forlængelse heraf afklares, om dette også skal gælde for en anmodning om genoptagelse.

Der henvises til Udlændinge- og Integrationsministeriets j. nr. 2021-15518.

Med venlig hilsen

Michael Kistrup

Vestre Landsret Præsidenten

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

22. september 2021

Sendt pr. mail til uim@uim.dk og leda@uim.dk

J.nr.: 21/21854-2

Sagsbehandler: Lars B Olesen

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved brev af 17. september 2021 (sagsnr. 2021-15518) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Helle Bertung

Østre Landsret
Præsidenten

Udlændinge- og Integrationsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

20. september 2021

J.nr.: 21/21528-1

Sendt pr. mail til uim@uim.dk og jeda@uim.dk

Sagsbehandler: Stine Dyppel

Udlændinge- og Integrationsministeriet har ved brev af 17. september 2021 (sagsnr. 2021-15518) anmodet om eventuelle bemærkninger til høring over udkast til lovforslag om midlertidig opholdstilladelse til personer, der i Afghanistan har bistået danske myndigheder m.v.

I den anledning skal jeg meddele, at landsretten ikke ønsker at udtale sig om udkastet.

Med venlig hilsen

Carsten Kristian Vollmer

Ellen Busck Porsbo